

Konsekvensen af et menneskes handlinger er uforudsigelige

Vi er på den ene side en del af en global realitet domineret af nye digitale teknologier, en neoliberalistisk markedsøkonomi og en bevægelse og transport af mennesker som aldrig før i historien.

Samtidigt lever vi i mangfoldige lokale og regionale sprog, kulturelle traditioner og politiske virkeligheder, som giver os forskellige udgangspunkter for at mødes i de fælles globale realiteter.

Kort sagt er der dem, der rejser fordi de kan og har lyst og dem, der rejser af nød og tvang. I disse mange mellemrum; øst-vest, nord-syd, menneske-marked, ude-hjemme, sanseapparat-astrofysikken osv. er mennesket og kunsten.

Kina er ikke et land, en nation i europæisk forstand, Kina er en civilisation ikke ulig det russiske eller europæiske univers, altså en geofysisk ramme om et skæbnefællesskab med en række fælles identifikationspunkter som sprog, religion og kultur, der i forskellig grad deler historie. Fra tidligste tid er det især skrifttegnene, der har udgjort kittet i den kinesiske civilisation.

Den europæiske og kinesiske udvikling har haft meget forskellige traditioner og filosofiske systemer som deres udgangspunkt, og selvom der i Kina helt tilbage i 1920-30 har været modernistiske »lommer«, er det dominerende stadig en årtusinde år lang historie afbrudt af ca. 100 års fremmed herredømme fra 1800-tallet frem til republikken i 1949, da blev kineserne mødt af det »moderne« på den hårde måde. I en forenklet sort-hvid optik er Kina en undertrykkende magt, der stort set kun levner plads til een rigtig kunstner, som så oven i købet er landets dissident par excellence.

Hvis vi ønsker dialog med Kina – hvad enten det som her er kunstnere eller andre – er det nødvendigt at vi går til samtalen med respekt og forståelse. Ai Weiweis kvaliteter ufortalt og uden at gå i knæfald for det kinesiske systems behandling af visse kunstnere og samfundskæmpere, kan vi kun skabe udvikling ved at anerkende, at vores udgangspunkter er grundlæggende forskellige.

Den vestlige tradition tilsiger, at vores (vestlige) værdier, især frihedsrettighederne og hermed individets integritet, er ukrænkelige – og universelle. Dette syn deles ikke nødvendigvis af alle kinesere.

Som dominerende magt i et par århundreder har vi på mere eller mindre charmerende vis søgt at udbrede disse værdier til alle verdens folkeslag. Jeg står for retten til at tro, tænke og tale frit som gældende for alle folkeslag, men i den globale realitet må vi i dialog, monologens tid er forbi.

Tan Ping tog som mange af sine samtidige på udenlandske (studie)ophold i kølvandet på begivenhederne i foråret 1989 i Beijing. De fleste nok fordi de var usikre på, hvorledes den politiske udvikling i landet ville reagere på unge kunstnere, men der var andre, der brugte anledningen som en naturlig forlængelse af deres studier.

Tan Ping var på DAAD ophold i Berlin (vi har i nu 10 år talt tysk sammen). Disse kunstnere vendte tilbage efter udlands-

opholdene for at tage del i udviklingen af det nye Kina. De er kunstnere som vi, men i en anden virkelighed, den kinesiske, de tror på dialogens og de mange skridts vej.

I de 15 år jeg har arbejdet og forelæst i Kina er både verden og Kina ændret voldsomt, at forstå er ikke at acceptere, men at konstatere med forbehold, Kina går i mange retninger og mønstre, der for en vesterlænding kan være svære at aflæse, men mine mange års samtaler med Tan Ping og andre kinesiske kunstnere og en lige så lang dialog med Eric

Messerschmidt, direktør for Det Danske Kulturcenter i Beijing, har givet mig om ikke en forståelse, så en følelse af, at kineserne trods deres »markedsøkonomi« stadig har en helt anden tids opfattelse i deres tænkning.

Som Vesten har udviklet sig de sidste 3 årtier er hovedvægten på det kortsigtede, med omskrivning af Primo Levi: markedet fører krig mod hukommelsen.

The consequences of human actions are unpredictable

We are one side a part of a global reality dominated by new digital technologies, a neoliberalist market economy and a motion and transport of people like never before in history.

Simultaneously we live in multiple local and regional languages, cultural traditions and political realities, that give us different starting points to meet in the shared global realities.

In brief, there are those who travel because they can and want to, and those who travel in need and because they are forced. In all these spaces; East-West, North-South, human-market, out-home, sensory apparatus-astro physics etc. human and art exist.

China is not a country or a nation in the European understanding. China is a civilisation not unlike the Russian or the European universe, that is, a geophysical frame containing a community of destiny with several points of identification such as language, religion and culture, which to different degrees share a history. From earliest time it is in particular the

graphic character which has constituted the Chinese civilisation.

The European and Chinese development has had very different traditions and philosophical systems as their point of origin and even though China back in the 1920s and 1930s had modernistic pockets, the most dominant factor today is the thousands-of-years long history interrupted by a roughly 100 year period of foreign control from 1800 and until the republic in 1949, when the Chinese people were met by the modern the hard way. In a simplified black/white view, China is a suppressive power that only leaves space for one real artist, which to top it all is the nation's dissident par excellence.

If we wish to have a dialogue with China – whether with artists or others – it is necessary to approach it with respect and understanding. With Ai Weiwei's qualities, with all due respect to and without bending the knee to the Chinese governments treatment of certain artists and freedom fighters, we can only create development by recognizing that our starting points are fundamentally different.

The western tradition summons that our (western) values, in particular the rights of freedom and hereby the integrity of the individual, are inviolable and universal. This idea is not necessarily shared by all Chinese people.

As dominant power for a couple of hundred years we have in more or less of a charming manner tried to spread these values to all nations of the worlds. I plead for the right to believe, think and speak as being valid for all people, but in the global reality we have to create dialogue – the era of the monologue is over.

Tan Ping traveled, like many of his peers, to study abroad in the wake of events in the spring of 1989 in Beijing. Most of them probably traveled because of the uncertainty about how the political development in the country would react towards young artists, but others used the opportunity as a natural extension to their studies.

Tan Ping was on a DAAD residence in Berlin (we have been speaking German for 10 years). These artists returned from the exchange visits to take part in the development of the new China. They are artists like us, but in another reality: the Chinese. They believe in the path of dialogue and many steps.

For the 15 years I have worked and lectured in China, the world, as well as China, have changed drastically. To understand is not to accept but to determine with reservation. China moves in many directions and patterns that are difficult for the westerner to read but with my many years of conversation with Tan Ping and other Chinese artists as well as dialogue with Eric Messerschmidt, manager of the Danish Cultural Center in Beijing, have given me if not an understanding then at least a feeling that the Chinese despite their »market economy« still have a way of thinking that belongs to a whole other era.

As the West has evolved for the last 3 decades the main focus has been on the short termed. With a rewriting of Primo Levi: The market wage war against memory.

Picture 1: Åbningsseminar / Opening Seminar 09.09.2017.

Picture 2 from left: The director of Horsens Art Museum Claus Hagedorn-Olsen, Minister of Culture Mette Bock, artist and professor Bjørn Nørgaard, artist and professor Tan Ping.

Picture 3: Artist and professor Teng Fei, artist and professor Tan Ping, DPhil, professor and former rector of The Royal Danish Academy of Fine Arts Else Marie Bukdahl, artist and professor Bjørn Nørgaard and artist Martin Erik Andersen.